

Warszawa, dnia 8 lipca 2024 r.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Dotyczy: Konsultacji przed wprowadzeniem zmian zgodnie z dyrektywą (UE) 2023/1791 w sprawie efektywności energetycznej, odnośnie do sformalizowania wymagań formalnych dla audytorów (**pismo DM-VI.741.14.2024 z 24 .06 2024**).

W odpowiedzi na ww. pismo środowisko organizacji i wiodących firm działających w sektorze efektywności energetycznej, wymienionych w nagłówku, zdecydowało się na zaprezentowanie wspólnego stanowiska wobec proponowanych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii zmian w przepisach dotyczących sformalizowania wymagań dla audytorów energetycznych.

1) Uwagi do propozycji ustalenia, że audyty sporządzać będą mogły tylko osoby znajdujące się w wykazie osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków.

1.1. Opracowanie audytu energetycznego wymaga posiadania odpowiedniej wiedzy, a więc audytorzy z reguły są absolwentami odpowiednich szkoleń lub studiów podyplomowych, przy czym wiedza niezbędna do opracowania audytów jest znacznie szerszą niż potrzebna do opracowania świadectw charakterystyki energetycznej. W związku z tym określenie wymagań kwalifikacyjnych stawianych audytorom na podstawie wymagań stawianych do sporządzenia świadectw nie określa poziomu kwalifikacji niezbędnego do opracowania audytów.

Ponadto wg danych posiadanych przez ZAE audytorzy w znacznej części są już zarejestrowani w wykazie uprawnionych do sporządzania świadectw, a ci którzy nie są zarejestrowani w wykazie także spełniają formalne wymagania upoważniające do sporządzania świadectw (art. 17 Ustawy o charakterystyce energetycznej). A więc proponowane ustalenie będzie przepisem, który praktycznie nie będzie miał żadnego wpływu na poziom kwalifikacji audytorów.

1.2. Audyty energetyczne są wymagane nie tylko dla przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia w trybie Ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów, ale także w ramach programów NFOŚiGW, programów regionalnych, programów UE i ofert banków. Jeżeli więc mają być ustalone wymagania kwalifikacyjne dla autorów audytów energetycznych – trzeba to ustalić dla autorów wszystkich rodzajów audytów energetycznych.

- 1.3. Dyrektywa EED zaleca tworzenie systemu certyfikacji i szkolenia w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu kompetencji w zakresie zawodów związanych z efektywnością energetyczną, w tym dostawców usług energetycznych, dostawców audytów energetycznych, zarządców energii i niezależnych ekspertów. Dla spełnienia tych wymagań powinny być w Polsce powołane jednostki upoważnione do certyfikacji osób działających w ramach ww. zawodów.

2) Uwagi dotyczące potrzeby zmiany wymagań formalnych dla osób uprawnionych do sporządzania audytów i świadectw.

- 2.1. Problem uprawnień zawodowych dla osób sporządzających świadectwa charakterystyki energetycznej reguluje art. 17 Ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków. Przepisy ww. ustawy upoważniają do opracowania świadectw niezwykle szerokie grono osób (ok. 140 tys. osób), z których tylko niewielka część posiada kwalifikacje w zakresie problemów związanych z efektywnością energetyczną.

Udzielenie tym osobom uprawnień następuje bez żadnej oceny ich kwalifikacji.

Jest to więc system nie zapewniający wiarygodności opracowanych świadectw.

- 2.2. Dla osób sporządzających świadectwa powinno być wprowadzone wymaganie posiadania wykształcenia obejmującego wiedzę w zakresie efektywności energetycznej lub zdanie odpowiedniego egzaminu, a więc potrzebna jest zmiana ww. art. 17 ustawy o charakterystyce energetycznej.

3) Uwagi dodatkowe

W sytuacji, gdy nie są określone wymagania kwalifikacyjne dla audytorów energetycznych niezbędna jest weryfikacja audytów. Zaniechanie weryfikacji audytów energetycznych sporządzanych na potrzeby uzyskania wsparcia finansowego w Programie „Czyste Powietrze” spowodowało, że jakość audytów wykonywanych na potrzeby tego Programu (stwierdzona na podstawie wrywkowych weryfikacji) jest skandalicznie niska, czego wynikiem może być niewłaściwy dobór optymalnego zakresu dla wspieranych finansowo przedsięwzięć, a w wielu przypadkach wręcz nadużycia finansowe.

Wymaganie szczegółowej weryfikacji wszystkich audytów mogłoby spowodować poważną barierę dla sprawniej realizacji programów poprawy efektywności energetycznej. A zatem głównym środkiem zapewnienia odpowiedniej jakości audytów powinien być system zapewnienia odpowiednich kwalifikacji audytorów energetycznych.

Podsumowanie:

Propozycja Ministerstwa Rozwoju i Technologii dotycząca sformalizowania wymagań formalnych dla audytorów, polegająca na mechanicznym rozszerzeniu uprawnień osób sporządzających Świadectwa Charakterystyki Energetycznej jest przez sygnatariuszy niniejszego pisma oceniona jako zagrażająca dalszym pogorszeniem jakości audytów energetycznych, i stanowi próbę uniknięcia poważnego potraktowania zapisów EPBD dotyczących zapewnienia przez kraje członkowskie odpowiednich kwalifikacji osób sporządzających audyty energetyczne oraz wdrożenia skutecznego systemu ich weryfikacji. Rozwiązaniem, w pełni spełniającym wymagania dyrektywy EPBD jest stworzenie oficjalnego systemu certyfikacji audytorów, który będzie zawierał element sprawdzenia ich kwalifikacji.

Jako organizacje zrzeszające profesjonalnych audytorów energetycznych postulujemy również ograniczenie dostępu do możliwości sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej i audytów energetycznych wyłącznie dla osób posiadających co najmniej wykształcenie inżynierskie. Obecna sytuacja zakładająca dostęp również dla osób z każdym wykształceniem magisterskim generuje w systemie szkoleń i studiów podyplomowych wiele nieporozumień i przykrych sytuacji. Osoby z wyłącznie magisterskim wykształceniem czują się w większości przypadków wprowadzone w błąd z uwagi na brak możliwości przyswojenia wiedzy i umiejętności w niezbędnym zakresie i brak możliwości późniejszego zarobkowania wynikający z braku możliwości wzięcia na siebie pełnej odpowiedzialności za jakość opracowywanych dokumentów.

***Dariusz Heim – Prezes Zarządu
Zrzeszenie Audytorów Energetycznych***

***Andrzej Wiszniewski – Prezes Zarządu
Andrzej Rajkiewicz – Wiceprezes Zarządu
Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.***

***Dariusz Koc – Dyrektor Zarządzający
Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A.***

***Szymon Liszka – Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Poszanowanie Energii
i Środowiska – SAPE***

***Szymon Firląg – Prezes Zarządu
Związek Pracodawców Producentów Materiałów dla Budownictwa***

Do wiadomości:

- 1. Ministerstwo Klimatu, Departament Transformacji Ciepłownictwa i Efektywności Energetycznej*
- 2. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Pani Dorota Zawadzka-Stępniaik – Prezes Zarządu*